

Referat fra møde i Handicaprådet mandag den 15. november 2010

Tilstede:

Hans Rasmussen, DH - Gentofte
Frede Buchardt, DH – Gentofte
Jacob Monies, DH – Gentofte
Elisabet Sindig, DH - Gentofte
Kirsten Kierkegaard, Kommunalbestyrelsen
Marie Louise Gjærn Bistrup, Kommunalbestyrelsen
Michael Holst, Teknik & Miljø, Gentofte Kommune

Fra forvaltningen:

Søren Bønløkke, vicedirektør Social & Sundhed
Kirsten Dennig, afdelingschef Social & Handicap
Steen Suhr-Knudsen, projektchef Skole & Fritid
Berit Rask, sekretær for Handicaprådet, referent

Ikke tilstede:

Marianne Zangenberg, Kommunalbestyrelsen
Karen Margrethe Nyholm, kommunallæge, Gentofte Kommune
Jørgen Brødsgaard Thomsen, DH - Gentofte

1) Præsentation og rundvisning på Søgaardsskolen

Handicaprådet indledte mødet med en præsentation af Søgaardsskolen ved viceskoleleder Allan Mønster og GFO leder Mette Curtis.

Søgaardsskolen er Gentofte Kommunes specialskole med både skole og GFO. Selvom der er skole og GFO for 0.-10. klassetrin er det ikke en heldagsskole, idet der primært er lærere tilknyttet om formiddagen og pædagoger om eftermiddagen.

Skolen har pt. 109 børn fordelt i 4 afdelinger med ca. 25 børn i hver. I hver afdeling inddeles børnene i grupper typisk på 6-8 børn med ca. 2-3 voksne tilknyttet pr. undervisningstime. Der er ca. 40 lærere og ca. 30 pædagoger ansat på skolen og der ud over fast tilknyttet psykologer, fys- og ergoterapeuter, talepædagog og uddannelsesvejleder (UU vejleder). Skolen er under SKUB projektet udvidet med nyrenovering og nybyg. Skolen er oprindelig bygget til 100 børn. Pt. er der 110 børn og den forventes at kunne rumme ca. 115 børn.

Allan Mønster præsenterede herefter, hvordan skolens tilgang og pædagogik er udviklet de senere år. For 6-8 år siden var skolen opdelt med afsæt i to grupper af børn. Det var for det første børn med indlæringsvanskeligheder visiteret under § 20.1 børn og der var for det andet børn inden for autisme spektret – visiteret via de gamle amter. Skolen var på det tidspunkt opdelt ud fra diagnoser, men i takt med udvikling i undervisningserfaringerne arbejder skolen nu med grupper på tværs af diagnoser. De etableres ud fra, hvor børnene kan profitere af mangfoldighed og skabe synergier sammen. Udgangspunktet i dag er en rummelig mangfoldig skole, der tager afsæt i, hvilken pædagogisk tilgang, der er god for børnene snarere end i, hvilken diagnose det enkelte barn har. Som lærere og pædagoger

arbejdes der derfor ikke ud fra én samlet pædagogisk ramme, men med de forskellige metoder og læringstilgange, der fungerer for den enkelte gruppe eller barn.

Som noget nyt er der de seneste år opstartet børn med down syndrom, der tilsvarende indgår i grupper med de øvrige børn.

Handicaprådet fik efter den indledende præsentation en rundvisning på skolen. Her blev fremvist grupperum, hvor der er plads til enten at sidde på egen skærmet plads eller ved gruppebord. Der blev fremvist fællesrum med plads til GFO aktiviteter ligesom det blev præsenteret og vist, hvordan skolen arbejder meget med musik, teater og konkret læring i værkstedsfag som del af undervisningen.

Handicaprådet spurgte undervejs ind til, hvorvidt skolen med så meget åbenhed og sociale rum kan håndtere børn med sværere ADHD. Det blev oplyst, at børn med sværere ADHD typisk får tilbud via skolen MIR, som tilbyder et mere skærmet miljø med færre sociale relationer.

Handicaprådet vendte kort skolens tilgængelighed, idet der er mange trapper. Allan Mønster og Mette Curtis fortalte, at skolen ikke som udgangspunkt har børn, hvis hovedudfordring er fysiske handicap og heller ikke er indrettet optimalt i forhold til det.

Ligeledes spurgte rådet ind til forældresamarbejdet. Mette Curtis fortalte, hvordan hun oplever forældresamarbejdet som meget vigtigt og givtigt i skolens arbejde. Oplevelsen er et godt samarbejde med forældrebestyrelsen om gensidig udveksling, både i hverdagen og ved planlægning.

2) Orientering fra formanden

• **Temadag om kommunikation og kommunikative metoder**

Hans Rasmussen orienterede om den afholdte temadag om kommunikation og kommunikative metoder den 28. oktober på rådhuset. Temadagen var afslutning på efteruddannelse af personalet på specialtilbuddene i Gentofte Kommune. Hans Rasmussen fandt temamødet meget inspirerende og interessant, ligesom der var en oplevelse af stor entusiasme og begejstring. Hans Rasmussen fremhævede, at netop kommunikationsindsatsen var et godt eksempel, der lever op til forventningerne til aktiviteter i Handleplanen. Pengene til de aktiviteter er givet godt ud.

• **Center for Ligebehandling af handicappede**

Hans Rasmussen orienterede om at Center for Ligebehandling ændres pr. 31. december. Det er besluttet, at Center for Ligebehandling af Handicappede (CLH) skal deles på midten. Den ene halvdel skal overføres til Institut for Menneskerettigheder (IMR), og den anden halvdel skal fortsætte som selvstændigt sekretariat for Det Centrale Handicapråd (DCH).

IMR får til opgave at være den nationale instans, der skal fremme, beskytte og overvåge gennemførelsen af FN's handicapkonvention i Danmark. Samtidig skal IMR, DCH og Folketingets Ombudsmand tilsammen udgøre en ramme for arbejdet med at fremme, beskytte og overvåge gennemførelsen af rettighederne i konventionen. Hans Rasmussen fandt placeringen hos IMR rigtig i og med de varetager tilsvarende rolle i forhold til FN's menneskerettighedskonvention.

Vedrørende de øvrige ændringer på Center for Ligebehandling skriver CLH i deres seneste og sidste nummer af LIGHEDSTEGN, at en ny bekendtgørelse for DCH er på vej. Det betyder blandt andet, at DCH har holdt sit sidste møde i den nuværende konstruktion og at decembermødet den 13. december i år bliver en halvdagskonference med efterfølgende reception. Man kan snart tilmelde sig konferencen på www.dch.dk. Det er gratis at deltage. Receptionen er åben for alle, der vil være med til at markere begivenheden, og enten sige farvel til CLH eller goddag til IMR og det nye DCH. Se mere om ændringerne og baggrunden for disse i det sidste nummer af LIGHEDSTEGN. Find bladet via følgende link: www.clh.dk/index.php?id=1607.

3) **Ny ansøgningsrunde til den borgerrettede pulje for Handicappolitikken**

Handicaprådet drøftede hvorvidt, der skulle uddeles midler til ansøgerne til efterårets uddeling fra den Borgerrettede pulje. Steen Suhr-Knudsen introducerede indstillingen i det fremsendte materiale. Der er indkommet tre ansøgninger, som alle i indstillingen vurderes til ikke at opfylde Handicaprådets kriterier for puljen.

Handicaprådet besluttede at give afslag til ansøgning 1 og 3 med begrundelse i, at de ikke lever op til kriterierne for puljen. Handicaprådet besluttede, at støtte ansøgning 2 om udviklingen af svømmeaktiviteter for handicappede, idet initiativet netop understøtter året tema om fritid for handicappede i Handleplanen. Handicaprådet ønskede i den forbindelse en tilbagemelding fra projektet, når aktiviteterne er gennemført.

Handicaprådet understregede, at puljen er tiltænkt nye aktiviteter og ikke vedligehold eller drift.

4) **Handicappolitikens Handleplan 2011**

Handicaprådet drøftede det kommende års handleplan på baggrund af det fremsendte oplæg. Handicaprådet fremsatte på sidste møde ønske om at Handleplan 2011 tog udgangspunkt i målområdet inkluderende daginstitutioner, skoler og ungdomsuddannelse.

Efter drøftelse af oplægget var der tilslutning til, at Handleplanen skal indeholde aktiviteter til drøftelse af det meget store og komplekse begreb inklusion og dermed være med til at finde ud af, hvor Handleplanen skal sættes ind med nytænkning af inklusion. Der var samtidig tilslutning til, at begrebet og aktiviteter til inklusion vil være et tema, der går længere end den ét-årige handleplan.

Det blev drøftet, hvordan aktiviteter til inklusion kan være større projekter som kompetenceudvikling på tværs for medarbejdere. Det kan være isolerede projekter fx på skoler og det kan være kampagneprojekter, der arbejder med at flytte holdninger til mennesker med handicap – kampagner målrettet alle borgere.

Handicaprådet bakkede op om at arbejdet med holdninger er væsentligt for inklusion. Jacob Monies fremhævede Skelroseforeningens ambassadørkorps og foreslog, at kommunen, fx med inddragelse af kendte borgere, etablerede et ambassadørkorps for inklusion.

Hans Rasmussen og Jacob Monies orienterede om deres deltagelse i Rudersdals arrangement om et kommende inkluderende skoleprojekt. Et arrangement der understregede behovet for at definere inklusion og hvad det betyder i den enkelte kommune.

Hans Rasmussen fremførte at man først er inkluderet, når man er bidragydende og bidragnydende.

Steen Suhr-Knudsen tog Handicaprådets kommentarer til efterretning og vender tilbage med et oplæg til Handleplan 2011 inklusiv budget til drøftelse på rådets næste møde den 20. december. Det blev i hovedtræk aftalt til at indeholde; Evaluering af handicappolitikken, ny tilgang til borgerpuljen og en fortsættelse af temaerne: kommunikation, deltagelse i idræts- og foreningsliv, inklusion – herunder definition af begrebet.

Afslutningsvis drøftede rådet kort behovet for at retænke det årlige borgermøde som opstart af Handleplanarbejdet. Det blev fx drøftet i stedet at arbejde med et tema-møde, hvor der inviteres konkrete deltagere til forpligtende dialog.

5) Rammer for tilgængelighed i lokalplaner

Planchef Michael Holst holdt oplæg om, hvor og hvordan kommunen i forhold til den eksisterende lovgivning, har mulighed for at være proaktiv med at sikre tilgængelighed.

Michael Holst indledte med at præsentere, hvad det typisk er for tilgængelighedsproblematikker, der er i en udbygget kommune som Gentofte, med forskellige indkøbsstrøg og hvor der flere steder er store privat arealer foran bygninger på butiksstrøg.

Herefter præsenterede Michael Holst de forskellige værktøjer, der kan bidrage til bedre tilgængelighed. Det drejer sig om Lokalplaner, Bygningsreglementet og Vejlovgivningen. Det er lovgivningsmæssige værktøjer, der alle har elementer i sig til at bringe varetagelse af tilgængelighed i spil. Men de er ikke hver især fyldestgørende og skal bringes i anvendelse på tværs for at varetage alle aspekter af tilgængeligheden. Herefter uddybede Michael Holst værktøjerne:

Lokalplaner: Her gælder planloven, der kan give fremadrettede anvisninger, men giver ikke handlepligt til varetagelse af fx tilgængelighed. Det er først når en bygherre søger kommunen om tilladelse til et konkret byggeri, at der er handlepligt. Selvom planlover giver mulighed for at indskrive bestemmelser i lokalplanerne om tilgængelighed, så er det meget få kommuner, der benytter muligheden. Det kan blandt andet skyldes, at man ikke ønsker dobbelt-regulering og i stedet alene varetager denne del via bygningsreglementet.

Bygningsreglementet: Her varetages tilgængelighedskrav ved nybyggeri, ligesom bygningsreglementet anvendes ved ombygninger. Men der kan være udfordringer ved at varetage tilgængelighed ved indgangspartier i eksisterende bygninger.

For at eksemplificere problemstillingerne præsenterede Michael Holst, hvordan fx Vangede forskønnelsesprojekt kræver både lovgivning, men også frivillig velvilje for at sikre tilgængelighed. Fx ligger meget ”fortov” på private matrikler. Andre steder går huse helt ud i vejskel, så kan der være behov for at arbejde inde i huset for at udligne niveauforskelle. Derfor kan det i høj grad komme til at handle om private matrikelejerers velvillighed.

Michael Holst afsluttede oplægget med at fremhæve, at sikring af tilgængelighed både handler om at arbejde tværgående mellem bygningsreglement og vejlovgivning og dernæst arbejde med kommunikation om emnet både i lokalplaner og i kommuneplanen, så tilgængelighed tænkes ind i de øvrige handlinger under den fysiske planlægning.

Hans Rasmussen takkede for oplægget og placering af sammenhæng og mulighed for at varetage tilgængelighed. Herefter drøftede rådet forskellige tilgængelighedsproblematikker blandt andet eksemplificeret med de seneste udfordringer med at varetage tilgængelighed i ombygning af Arne Jacobsen tankstation i Skovshoved.

Handicaprådet opfordrede til, at der er fokus på tilgængelighedsaspektet hos de relevante fagkyndige medarbejdere, så dette inddrages allerede fra start af en sag og ikke først, når en sag bringes frem i fx Tilgængelighedsforum. Det vil kunne afhjælpe både varetagelsen af tilgængeligheden men også sikre, at bygherre er vejledt fra starten og dermed eventuelt undgår omprojekteringer.

Handicaprådet foreslog endvidere, at der udvikles en automatik/guide, så tilgængelighed inddrages ved start af byggesager, ligesom kommunen skal være bedre til at rådgive og vejlede om tilgængelighed i byggesager. Marie Louise Bistrup foreslog udvikling af en tilgængelighedskonsekvensanalyse på byggesager inspireret af sundhedskonsekvensanalyser. Ligesom hun spurgte ind til muligheden for at anvende handicappolitikkens pulje til fx 10 % medfinansiering af tilgængelighedsprojekter, så der motiveres til frivillighed, der hvor indsatsen falder uden for lovgivningen.

Det blev endvidere drøftet, at det er vigtigt, at Handicaprådets repræsentanter i Tilgængelighedsforum ikke bliver bedt om at være fagfolk, der skal anvise løsninger på tilgængelighed, men at det varetages af fagfolk hos kommunen.

Hans Rasmussen afrundede punktet med fortsat ønske om at drøfte, hvordan der kan sikres en proaktivitet og et sikkerhedsnet i varetagelsen af tilgængeligheden og det blev aftalt at direktør Lis Bjerremand, der er ansvarlig for bygningsmyndigheden, inviteres til næste møde i rådet med henblik på drøftelse af emnet.

6) Årsberetning – drøftelse af udkast

Det fremsendte udkast til årsberetning blev gennemgået med forslag til rettelser og tilføjelser.

Det blev aftalt, at et nyt udkast inklusiv forord fra formanden fremlægges på næste møde.

7) Nyt fra Tilgængelighedsforum

Jacob Monies og Hans Rasmussen fremlagde, hvordan Tilgængelighedsforum har fået præsenteret, værktøjet god.adgang.for.alle, der er et online registreringsværktøj af tilgængelighed til kommunens bygninger. De fandt værktøjet meget spændende og umiddelbart både billigere og bedre end den tidligere løsning, hvor bygningers tilgængelighed registreres ved brug af rådgivende ingeniører. Det ser samtidig ud til, at værktøjet indeholder bedre muligheder for på sigt også at inddrage tilgængelighed af andre bygninger som fx tilgængelighed til praktiserende læger o.lign.

Det blev aftalt, at god.adgang.for.alle præsenteres i Handicaprådet, når værktøjet har været i anvendelse i kommunen et stykke tid. Se mere information på www.godadgang.dk

8) Spørgsmål og orientering fra DH

• Pårørendebesøg på plejehjem

I forlængelse af den generelle debat og eksempler i medierne på adgangsbegrænsning for pårørende på plejehjem, har DH Gentofte spurgt til, om der er lignende eksempler i Gentofte Kommune. Søren Bønløkke orienterede om, at der ikke er tilsvarende eksempler i Gentofte. Der er eksempler på, at det kan være svært at finde fælles forståelse af, hvad der godt for alle parter i forhold til besøg på plejehjem, men det er indtil nu lykkedes at finde gode løsninger.

Frede Buchart spurgte ind til, om der kunne være behov for en egentlig mæglingspartner i sådanne situationer. Det blev herefter drøftet, hvordan det er forskellige problematikker henholdsvis at håndtere dialog og kritik fra pårørende og håndtere at pårørende i særlige tilfælde kan opleves at være til gene i dagligdagen på et plejehjem.

Det blev herefter drøftet, hvordan der pt. ligges op til ny lovgivning på området, hvor det forventes at både Danske Handicaporganisationer og Ældresagen ser på lovgivningen.

9) Orientering fra forvaltning og fagudvalg

• Frivilligcenter

Søren Bønløkke orienterede om, hvordan repræsentanter fra lokale foreninger har taget initiativ til at etablere et frivilligcenter i kommunen. Der har været afholdt konstituerende generalforsamling for foreningen Frivilligcenter i Gentofte. Her er Hans Rasmussen blandt andet blevet valgt til næstformand.

Foreningen skal inden den 15. november 2010 søge Socialministeriets pulje til Frivilligcentre om permanent økonomisk støtte til oprettelse og drift af Frivilligcenteret vedlagt en bindende kommunal støtteerklæring. Budgetrammen for puljen er på 700.000 kr. med kommunalpligtig medfinansiering på 350.000 kr. fra 2013. En sådan støtte er politisk godkendt og det kommunale støttebeløb, der i 2011 udgør 190.000 er finansieret med 75.000 kr. fra henholdsvis Sundhedspuljen og Handicappolitikpuljen samt med 40.000 kr. fra § 18 midler. Handicaprådet har i den sammenhæng stillet som krav, at det sikres, at Frivilligcentret er tilgængeligt.

Klagevejledning fra Social & Handicapdrift

På mødet blev Social- og Handicapdrifts Klagevejledning til støtte i håndtering af klager i daglige hændelser på kommunens sociale tilbud uddelt. Klagevejledningen er udarbejdet i efteråret 2009 med inddragelse af alle ledere af kommunens tilbud.

Omdelingen af Klagevejledningen skete på foranledning af tidligere spørgsmål fra Frede Buchart om, hvorvidt der findes en sådan standard for håndtering af klager over daglige hændelser på kommunens tilbud. Klagevejledningen gælder altså ikke håndtering af klager i forbindelse med sagsbehandling.

10) Eventuelt

Ingen punkter